Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001839

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Климчук Юлія Юріївна
2. YULIIA Y. KLYMCHUK

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 51167 Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 222 – Медицина

Дата захисту: 08-06-2023

Спеціальність за освітою: Педіатрія

Місце роботи здобувача: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1406

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29, 76.29.47

Тема дисертації:

1. Особливості кардіометаболічної адаптації передчасно народжених дітей, які народилися від матерів з метаболічним синдромом
2. Features of cardio-metabolic adaptation of premature children born to mothers with metabolic syndrome

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню наукового завдання, яке полягало в оптимізації медичної допомоги передчасно народженим дітям, які народилися від матерів з метаболічним синдромом (МС), шляхом впровадження алгоритму прогнозування розвитку кардіометаболічних порушень упродовж неонатального періоду на підставі вивчення особливостей адаптації серцево-судинної системи, змін окремих метаболічних маркерів та даних електрокардіографічних досліджень. Метаболічний синдром є глобальною медико-соціальною проблемою, оскільки його поширеність зростає в усьому світі і вражає до 23% населення західних країн. Не винятком є й вагітні, серед яких його поширеність за даними різних науковців становить від 3% до 42%. У жінок з наявним МС або його компонентами вагітність може погіршити процеси обміну та призвести до посилення кількох метаболічних процесів – інсулінорезистентності, накопичення жирової тканини, гіперліпідемії та ініціації запального каскаду. Фундаментальними дослідженнями доведено, що молекулярні механізми та епігенетичні програми, закладені під час

внутрішньоутробного періоду, можуть впливати на здоров'я людини протягом усього життя. На сьогодні проведені чисельні багатопланові дослідження, які доводять зв'язок між МС матері та несприятливими наслідками у немовлят, зокрема макросомією, гіпоглікемією, жовтяницею, гіпокальціємією, респіраторним дистрес-синдромом та гіпертрофічною кардіоміопатією. Проте вказані стани добре вивчені в когорті доношених немовлят, і недостатньо – в когорті передчасно народжених немовлят. Незважаючи на досягнення фундаментальної науки, результати клінічних досліджень і багаторічний практичний досвід, досі залишається чимало суперечливих та невирішених питань щодо комплексної дії метаболічних факторів ризику на кардіометаболічну адаптацію передчасно народжених дітей, в яких більшість метаболічних та патофізіологічних процесів є незрілими. Зокрема нез'ясованими залишаються питання щодо особливостей клінічної адаптації у ранньому неонатальному періоді та частоти розвитку несприятливих наслідків для передчасно народжених немовлят, особливостей адаптації їх серцево-судинної системи; відсутні чутливі маркери точного передбачення розвитку метаболічних порушень, внеску генетичної детермінанти у розвиток цих станів, відсутні алгоритми раннього виявлення порушень кардіометаболічної адаптації та спостереження за передчасно народженими немовлятами, які народилися від матерів з МС. У чинних наказах МОЗ не сформовані критерії віднесення вагітної до групи ризику щодо розвитку МС і, відповідно, немає плану спостереження за нею, не вказано пункти щодо скринінгу серцево-судинних та метаболічних порушень у передчасно народжених немовлят, які народилися від матерів з МС. Все вище назване обумовило мету дослідження – покращити спостереження за передчасно народженими дітьми, які народилися від матерів з МС, шляхом встановлення особливостей їх кардіометаболічної адаптації упродовж неонатального періоду. Ключові слова: передчасно народжені діти, вагітні, метаболічний синдром, ожиріння, захворюваність, ЕКГ-синдром, ліпідний обмін, біохімічні маркери, поліморфізм генів LEPR та GR, прогнозування, спостереження, лікування.

2. The dissertation is devoted to the solution of the research task, which was to optimize medical care for premature children born to mothers with metabolic syndrome (MS), by implementing an algorithm for predicting the development of cardiometabolic disorders during the neonatal period based on the study of the features of the adaptation of the cardiovascular system, changes in individual metabolic markers and data of electrocardiographic studies. Metabolic syndrome is a global medical and social problem, as its prevalence is increasing worldwide and affects up to 23% of the population in Western countries. Pregnant women are no exception, among whom its prevalence, according to various scientists, ranges from 3% to 42%. In women with MS or its components, pregnancy can worsen metabolism and lead to an increase in several metabolic processes – insulin resistance, accumulation of adipose tissue, hyperlipidemia, and initiation of the inflammatory cascade. Fundamental research has shown that molecular mechanisms and epigenetic programs established during the fetal period can influence human health throughout life. To date, numerous multifaceted studies have been conducted that prove the connection between maternal MS and adverse outcomes in infants, including macrosomia, hypoglycemia, jaundice, hypocalcemia, respiratory distress syndrome, and hypertrophic cardiomyopathy. However, these conditions have been well studied in a cohort of term infants, and not enough – in a cohort of premature infants. Despite the achievements of fundamental science, the results of clinical research and many years of practical experience, there are still many controversial and unresolved issues regarding the comprehensive effect of metabolic risk factors on the cardiometabolic adaptation of prematurely born children, in whom most of the metabolic and pathophysiological processes are immature. In particular, questions regarding the peculiarities of clinical adaptation in the early neonatal period and the frequency of development of adverse consequences for premature infants, the peculiarities of adaptation of their cardiovascular system remain unclear; there are no sensitive markers for accurate prediction of the development of metabolic disorders, the contribution of genetic determinants to the development of these conditions, there are no algorithms for the early detection of disorders of cardio-metabolic adaptation and an algorithm for monitoring premature infants born to mothers with MS. In the current orders of the Ministry of Healthcare, the criteria for assigning a pregnant woman to the risk group for the development of MS have not been formed and, according to the monitoring plan for this patient, there are no points regarding the screening of cardiovascular and metabolic disorders in premature infants born to mothers

with MS. All of the above determined the aim of the study – to improve the monitoring of premature children born to mothers with MS by establishing the features of their cardio-metabolic adaptation during the neonatal period. Key words: premature babies, pregnant women, metabolic syndrome, obesity, morbidity, ECG syndrome, lipid metabolism, biochemical markers, polymorphism of the LEPR and GR genes, prognosis, observation, treatment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Климчук Ю.Ю., Артьомова Н.С., Бєлорус А.І., Ковальова О.М., Фастовець М.М. Модель предикції та попередження розвитку внутрішньошлуночкових крововиливів та їх наслідків у передчасно народжених дітей з низькою та екстремально низькою масою тіла при народженні. Вісник ВДНЗУ УМСА Актуальні проблеми сучасної медицини. 2018; №1(61):62–68.
- Соловйова Г.О., Похилько В.І., Цвіренко С.М., Гасюк Н.І., Климчук Ю.Ю. Особливості кардіо-респіраторної адаптації пізніх передчасно народжених дітей в ранньому неонатальному періоді. Світ медицини та біології. 2018; № 4(66):100–103.
- Pokhylko V, Kovalova O, Cherniavska Y, Tsvirenko S, Klymchuk Y. Development of arterial hypotension in premature infants with early onset bacterial infections: tools of clinical predication. Wiadomosci Lekarskie. 2019; tom LXXII, cz II. P. 1068-1073.
- Pokhylko V, Cherniavska Y, Adamchuk N., Tsvirenko S, Klymchuk Y. Clinical prediction of early onset sepsis in preterm neonates. Wiad Lek. 2020;73(10):2219-2223.
- Климчук Ю.Ю. Частота та ризики виникнення несприятливих наслідків, асоційованих з гестаційним цукровим діабетом у новонароджених. Вісник ВДНЗУ УМСА Актуальні проблеми сучасної медицини. 2019;Т.19, №2 (66):30–34.
- Похилько В.І., Чернявська Ю.І., Цвіренко С.М., Россоха З.І., Климчук Ю.Ю. Вплив поліморфізму генів LEPR та GR на стан здоровпя матерів з метаболічними порушеннями та їх новонароджених дітей. Вісник ВДНЗУ УМСА Актуальні проблеми сучасної медицини. 2020;Т.20, №3 (71):20–25.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U102856

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Похилько Валерій Іванович

2. VALERII I. POKHYLKO

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1848-0490

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлишин Галина Андріївна
2. Halyna A. Pavlyshyn

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4106-2235

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воробйова Ольга Володимирівна
2. Olga V. Vorobyova

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5199-0217

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крючко Тетяна Олександрівна
2. Tetyana O. Kryuchko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5034-4181

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козакевич Вероніка Клавдіївна
2. Veronika K. Kozakevych

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8332-4788

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Тарасенко Костянтин Володимирович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Тарасенко Костянтин Володимирович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Прихідько Олена Олексіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна